

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА**

Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
Спеціальність – 035 Філологія, спеціалізація – 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань – 03 Гуманітарні науки
Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Дедушно Алла,

к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних
і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Дедушно Алла

к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних
і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Сучасна українська літературна мова обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	викладач: Дедушно Алла, к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. контакти: ауд. 459, навчальний корпус № 4 e-mail: dedukhno.alla@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	035 Філологія, 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню, – цикл гуманітарних дисциплін

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: висвітлення основних теоретичних положень, які ґрунтуються на здобутках вітчизняної та зарубіжної лінгвістичної науки; вивчення основних розділів сучасного українського мовознавства (фонетики, фонології, орфоепії, лексики, фразеології, словотвору, морфології, синтаксису); розвиток лінгвістичного мислення.

Основні завдання навчальної дисципліни: необхідність забезпечити оволодіння теоретичними відомостями про лінгвістичні явища; проаналізувати фонетичні, лексикологічні, граматичні, правописні, мовностилістичні явища і тенденції; виробити науковий лінгвістичний світогляд та навички вести самостійну дослідницьку роботу; оволодіти культурою усного і писемного мовлення.

Компетентності		Програмні результати
загальні компетентності	фахові компетентності	
ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

2. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Фонетика. Орфоепія. Фонологія.
- Тема 2. Письмо. Графіка та орфографія.
- Тема 3. Лексикологія. Фразеологія.
- Тема 4. Лексикографія.
- Тема 5. Словотвір.
- Тема 6. Морфологія.
- Тема 7. Синтаксис.

3. Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

4. Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Максимальна/мінімальна кількість балів за програмними результатами

Програмні результати	Мін балів за програмними результатами навчання	Мах балів за програмними результатами навчання
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	15	25
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності	15	25
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють	15	25
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології	15	25
Разом	60	100

Форми оцінювання та методика нарахування балів

Форми оцінювання результатів навчання	Методика нарахування балів	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
опитування	2 бали × 6 завдань = 12 балів	2 бали × 1 завдання = 2 бали
виконання навчальних завдань	5 балів × 13 завдань = 65 балів	10 балів × 1 завдання = 10 балів
виконання завдань самостійної роботи	15 балів за виконання завдань теоретичного і практичного характеру	25 балів за виконання завдань теоретичного і практичного характеру
виконання тестових завдань	1 бал × 8 завдань = 8 балів	1 бал × 13 завдань = 13 балів

виконання індивідуалізованого завдання (самостійної роботи)	–	комплексна контрольна робота з 6 завдань = 50 балів
---	---	---

5. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Фонетика. Орфоепія. Фонологія	2	10			12
Тема 2. Письмо. Графіка та орфографія	2	10			12
Тема 3. Лексикологія. Фразеологія	2	10			12
Тема 4. Лексикографія	-	5			5
Тема 5. Словотвір	2	10			12
Тема 6. Морфологія	2	10			12
Тема 7. Синтаксис	2	10			15
Разом	12	65	15	8	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (для заочної форми навчання)

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Фонетика. Орфоепія. Фонологія	-	-				-
Тема 2. Письмо. Графіка та орфографія	-	-				-
Тема 3. Лексикологія. Фразеологія	2	10				12
Тема 4. Лексикографія	-	-				-
Тема 5. Словотвір	-	-				-
Тема 6. Морфологія	-	-				-
Тема 7. Синтаксис						25
Разом	2	10	25	50	13	100

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис: підручник. Київ : Вид-во Либідь, 1993. 368 с.

2. Загнітко А. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с.
3. Козачук Г. О., Шкурятяна Н. Г. Практичний курс української мови : посібник. 2-ге вид. Київ : Вища школа, 1994. 367 с.
4. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник. 3-тє вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2014. 304 с.
5. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : підручник. Київ : Либїдь, 1993. 367 с.
8. Сучасна українська літературна мова : підручник / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін. ; За ред. А. П. Грищенка. 3-тє вид., допов. Київ : Вища шк., 2002. 439 с.
9. Сучасна українська літературна мова : підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бєвзенко, Н. Я. Грипас та ін. ; За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. стер. Київ : Вища шк., 2009. 430 с.
10. Сучасна українська мова : довідник / Л. Ю. Шевченко, В. В. Рїзун, Ю. В. Лисенко ; За ред. О. Д. Пономарева. 2-ге вид., випр. Київ : Либїдь, 1996. 320 с.
11. Сучасна українська мова : підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Рїзун, Л. Ю. Шевченко та ін. ; за ред. О. Д. Пономарева. 3-тє вид., перероб. Київ : Либїдь, 2005. 488 с.
12. Тоцька Н. І. Сучасна українська мова. Фонетика. Орфоепїя. Графіка і орфографїя : посїбник. Київ : Вища школа, 1995. 151 с.
13. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства іменї О. О. Потебнї ; Ін-т української мови. Київ : Наукова думка, 2002.
14. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова : навч. посїб. Київ : Літера ЛТД, 2000. 688 с.

Допоміжні

1. Дєдухно А. В., Шаравара Т. О. Лїнгвопрагматичні особливостї перформативного акту співчуття (на матеріалї української мови. Мова і міжкультурна комунїкація: теорїя та практика : колективна монографїя / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–34.
2. Дєдухно А. В. Перформативи в мовї й мовленнї (на матеріалї української мови) : монографїя. Київ : Видавництво : Ліра-К, 2017. 212 с.
3. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови : підруч. для філол. ф-їв пед. ін-тів. Ч.1. Київ : Вища школа, 1972. 402 с.
4. Колоїз Ж. В., Малюга Н. М., Явір В. В. Сучасна українська літературна мова : зб. завдань для лабораторних робїт. Київ : Знання, 2006. 356 с.
5. Христїанїнова Р. О. Складнопїдрядні речення в сучасній українській літературній мовї : монографїя. Київ : Видавничий Дїм Дмитра Бураго, 2012. 365 с.
6. Шитик, Л. В. Синхронна перехїднїсть синтаксичних одиниць в українській літературній мовї : монографїя ; відп. ред. К. Г. Городенська. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2014. 471 с.

Інформаційні ресурси

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <http://www.slovnyk.net> (дата звернення: 20.05.19).
2. Лїнгвістичний портал з української мови. URL: [http:// www.mova.info](http://www.mova.info) (дата звернення: 20.05.19).
3. Росїйсько-український словник сталих виразїв. URL: <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua> (дата звернення: 20.05.19).
4. Росїйсько-українські словники. URL: www.r2u.org.ua (дата звернення: 20.05.19).
5. Словники он-лайн. URL: www.rozum.org.ua (дата звернення: 20.05.19).
6. Словники України. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (дата звернення: 20.05.19).